

Cele i znaczenie integracji międzynarodowej w skali globalnej i regionalnej

- Wprowadzenie
- Przeczytaj
- Film edukacyjny
- Sprawdź się
- Dla nauczyciela

The image shows the flag of the European Union, which is blue with twelve yellow stars arranged in a circle. The flag is waving against a clear blue sky. A dark blue semi-transparent box is overlaid on the middle of the flag, containing white text. At the bottom right of the image, there is a white box containing a source URL.

Cele i znaczenie integracji międzynarodowej w skali globalnej i regionalnej

Źródło: dostępny w internecie: <https://pixabay.com/pl/>, domena publiczna.

Każdy człowiek wie, że zyska więcej, jeśli będzie współpracował z innymi osobami; dzielił się z nimi doświadczeniami, zasobami, umiejętnościami, a także wspólnie pokonywał przeszkody. Oczywiście, w imię wspólnego celu musi wypracować najlepszy dla społeczeństwa kompromis. Podobnie jest z państwami, które współpracują na płaszczyźnie gospodarczej, politycznej, militarnej, ale także społeczno-kulturowej. Najważniejszą formą integracji między krajami są organizacje międzynarodowe. Mogą one być także tworzone przez osoby i instytucje pozarządowe. O ich rosnącej popularności świadczą dane z Yearbook of International Organization. W 2019 roku funkcjonowało aż 72 831 takich podmiotów, a 20 lat wcześniej – „zaledwie” 36 053. Krajem, który uczestniczy w działalności największej liczby organizacji międzynarodowych, jest Francja (14 135; dla porównania Polska – 7935).

Twoje cele

- Wyjaśnisz, czym jest integracja międzynarodowa oraz jakie są jej płaszczyzny i cele.
- Przedstawisz stopnie integracji gospodarczej.
- Wymienisz i scharakteryzujesz ważne organizacje międzynarodowe.
- Określisz rolę i ocenisz działalność ważnych organizacji międzynarodowych.

Przeczytaj

Integracja międzynarodowa

Integracja międzynarodowa zachodzi, gdy choćby dwa – a najczęściej znacznie więcej – państwa podejmują współpracę i dążą do tego, aby ją zacieśniać. Owa współpraca może mieć bardzo różny charakter – wyspecjalizowany albo ogólny (wieloaspektowy). Każde państwo może podzielić się czymś innym, wnieść do współpracy inne zasoby (surowce mineralne, stan gospodarki, usługi, kadre pracowniczą, ale również kulturę, język, położenie geograficzne). Działając wspólnie, państwa mają silniejszą pozycję negocjacyjną, np. z innymi krajami, które nie zdecydowały się na tę współpracę.

Współczesna integracja między państwami dokonuje się przede wszystkim na płaszczyźnie politycznej, militarnej i gospodarczej.

Integracja polityczna polega przede wszystkim na prowadzeniu wspólnej polityki wobec innych krajów. Jej zadania to:

- wspólne działania wobec innych państw i organizacji,
- wspólne rozwiązywanie politycznych problemów w skali regionalnej i globalnej, integrowanie się narodów.

Integracja militarna dąży do zapewnienia państwom członkowskim bezpieczeństwa. Do jej zadań należą:

- zapewnienie bezpieczeństwa krajom członkowskim,
- zapobieganie konfliktom,
- prowadzenie akcji rozjemczych i misji pokojowych.

Natomiast **integracja gospodarcza** ma m.in. na celu ułatwienie wymiany handlowej, co prowadzi do zwiększenia bądź poszerzenia:

- wymiany handlowej,
- rynków zbytu,
- swobodnego przepływu kapitału,
- dostępu do technologii i zasobów,
- kooperacji, np. w produkcji towarów i usług.

Występuje **pięć stopni integracji międzynarodowej**, poczynając od najmniej zaawansowanej, a kończąc na bardziej zaawansowanej:

- **strefa wolnego handlu** – obszar, wewnątrz którego zniesiono cła (opłaty pobierane przy wwozie lub wywozie towarów do danego kraju, obszaru celnego) i inne opłaty na

wszystkie lub niektóre towary. Takie działania prowadzą do swobodnego przepływu towarów między krajami członkowskimi. Każdy z krajów strefy wolnego handlu może określać własną politykę handlową wobec państw trzecich, w tym ustalać opłaty celne;

- **unia celna** – obszar, w ramach którego kraje członkowskie znoszą cła i inne taryfy w obrotach handlowych oraz ustalają wspólną zewnętrzną politykę handlową (ten ostatni element odróżnia unię celną od strefy wolnego handlu);
- **wspólny rynek** – obszar, w którym występują wymienione we wcześniejszych punktach elementy; mamy tu do czynienia ze swobodnym przepływem czynników produkcji (nie tylko towarów, ale także usług, kapitału, pracowników) oraz swobodną działalnością gospodarczą wśród tworzących go państw;
- **unia gospodarcza** – obszar, na którym występuje wyższa forma wspólnego rynku, gdzie kraje członkowskie dokonują harmonizacji wszystkich rodzajów polityk mających wpływ na warunki konkurencji na rynkach narodowych. Docelowo chodzi m.in. o wspólną politykę finansową (w tym podatkową i walutową). Na tym etapie integracji pojawiają się ponadnarodowe instytucje koordynujące lub zarządzające, np. bank centralny emitujący i kontrolujący wspólną walutę;
- **unia polityczna** – obszar wielu państw ze wspólnym rządem. Kraje członkowskie podporządkowują się decyzjom podejmowanym w imieniu wszystkich członków przez ponadpaństwowe instytucje. Każde państwo może zabrać głos i zgłosić swoje wnioski, jednak decyzje w każdej sprawie podejmowane są przez wszystkie kraje należące do unii.

Przejawem integracji międzynarodowej jest również działalność ekologiczna, społeczna, humanitarna czy kulturowa. Prowadzą ją głównie organizacje pozarządowe.

Organizacje międzynarodowe jako główna forma integracji na świecie

Zinstytucjonalizowaną i najbardziej rozpowszechnioną formą współpracy międzynarodowej są [organizacje międzynarodowe](#). Ich fundamentalne znaczenie w kształtowaniu integracji międzynarodowej jest niepodważalne. Ponadto, organizacje międzynarodowe są jednym z głównych przejawów globalizacji.

Państwa zrzeszone w organizacji międzynarodowej czerpią korzyści ze wspólnych działań. Taka integracja ma jednak również minusy – każdy kraj członkowski musi rezygnować z części niezależności i podporządkować się wspólnym decyzjom.

Wprowadzie początków formowania się pierwszych organizacji międzynarodowych można szukać już w starożytności, to jednak ich właściwy rozwój następuje w XIX wieku. Od kongresu wiedeńskiego ustalającego porządek europejski po czasach napoleońskich, a więc od 1815 roku, zaczęto regularnie organizować ponadnarodowe posiedzenia, podczas których poruszano tematy dotyczące przeróżnych dziedzin. Niebagatelny wpływ na

powstawanie organizacji międzynarodowych miała także rewolucja przemysłowa i rozwój wymiany handlowej. Państwa zaczęły wówczas poszukiwać bardziej efektywnych form współpracy. Jedne z pierwszych obszarów gospodarczych, w ramach których powstały organizacje międzynarodowe, to m.in. przewozy kolejowe, komunikacja telegraficzna i pocztowa oraz żegluga na międzynarodowych szlakach rzecznych.

ICRC

Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża – czterokrotny laureat Pokojowej Nagrody Nobla – powstał w 1863 roku z inicjatywy szwajcarskiego filantropa i finansisty Henriego Dunanta, wstrząśniętego widokiem dogorywających i pozostawionych sobie rannych. Zobaczył go 24 czerwca 1859 roku na poboju wielkiej bitwy pod Solferino, gdzie armia cesarstwa Austrii stoczyła krwawą całodniową bitwę z armią włoską wspomaganą przez armię francuską. W wyniku bitwy na polu walki pozostało nieomal 30 tysięcy ofiar, w tym ponad 20 tysięcy rannych. Dunant podjął spontanicznie próbę udzielenia im pomocy przy udziale miejscowej ludności, którą z powodzeniem zachęcił do wynoszenia i pielęgnowania rannych, niezależnie od ich narodowości.

Źródło: Domena publiczna, dostępny w internecie: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=9937766>.

Najważniejszymi wydarzeniami politycznymi w XX wieku, które znacząco przyspieszyły powstawanie nowych organizacji międzynarodowych i ukształtowały ich współczesne oblicze, były:

- I i II wojna światowa – w reakcji na te traumatyczne wydarzenia utworzono formy współpracy, gwarantujące porządek i bezpieczeństwo na świecie, czyli m.in. Organizację Narodów Zjednoczonych i Organizację Traktatu Północnoatlantyckiego;
- rozpad ZSRR (1991 rok) – umożliwił integrację krajów, które dawniej wchodziły w skład dwóch wrogich sobie bloków (wschodniego – komunistycznego i zachodniego – kapitalistycznego).

Funkcje organizacji międzyrządowych

Możemy określić kilka głównych funkcji organizacji międzyrządowych:

- **regulacyjne** – polegające na stanowieniu norm prawnych, moralnych i politycznych, które wpływają na działania uczestników systemu stosunków międzynarodowych,
- **kontrolne** – oceniające zgodności działań państw członkowskich z treścią ustalonych norm i wzorców,
- **operacyjne** – dotyczące świadczenia usług państwom członkowskim lub innym podmiotom (np. prowadzenie badań, przygotowywanie raportów),
- **strategiczne** – dążące do wyeliminowania zagrożeń i utrzymania bezpieczeństwa na świecie,
- **adaptacyjne** – zmierzające do dostosowania polityki zagranicznej i wewnętrznej państw członkowskich do zasad i schematów międzynarodowych bez naruszania niezależności tych państw,
- **symboliczne** – mające na celu zachęcanie państw do kierowania się takimi wartościami, jak np. wiarygodność, humanitaryzm czy praworządność.

Klasyfikacje organizacji międzynarodowych

Ze względu na skład członkowski wyróżniamy następujące organizacje międzynarodowe:

- **rządowe** – (IGOs – International Governmental Organizations) – zrzeszają państwa (np.: ONZ, Unia Europejska). W 2019 r. było 7804 takich organizacji międzynarodowych,
- **pozarządowe** – (INGOs – international Non-Government Organisations) – zrzeszają osoby fizyczne, osoby prawne oraz związki tych osób i są niezależne od rządów (np.: Oxfam, Greenpeace, World Wide Fund for Nature (WWF), Amnesty International, Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce, Światowa Organizacja Ruchu Skautowego). W 2019 r. było aż 65 027 takich organizacji międzynarodowych.

Jedną z najbardziej znanych międzynarodowych organizacji pozarządowych są Lekarze bez Granic (fr. Médecins Sans Frontières). Organizacja ta powstała w 1971 r. w wierze, że wszyscy ludzie mają prawo do opieki medycznej i że to prawo jest ważniejsze niż granice państwowe. Lekarze z MSF ryzykują życie, by udzielać pomocy medycznej ludziom w strefach walk, za co w 1999 r. otrzymali Pokojową Nagrodę Nobla.

Źródło: By Jislinn - Own work, CC BY-SA 4.0, <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>, dostępny w internecie: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=63464730>.

Ze względu na **zasięg członkowski** (na podstawie klucza geograficznego) organizacje międzynarodowe dzielimy na:

- **globalne** (powszechne) – nastawione są na objęcie swym członkostwem wszystkich państw świata (np. ONZ, Światowa Organizacja Handlu),
- **partykularne** – nastawione są na objęcie swym członkostwem tylko określonej grupy państw. Najczęściej mają one wymiar regionalny, czyli dotyczą sąsiadujących ze sobą krajów (np. Rada Europy, Afrykańskie Forum Podatkowe).

Ze względu na **zakres działalności** możemy wydzielić organizacje międzynarodowe na:

- **ogólne** (uniwersalne) – posiadają maksymalnie szeroki zakres kompetencji i zajmują się całokształtem stosunków międzynarodowych (np. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – w skrócie OECD, Liga Państw Arabskich),
- **wyspecjalizowane** (funkcjonalne) – mają ściśle sprecyzowany zakres kompetencji i zajmują się tylko określonym wycinkiem stosunków międzynarodowych (np. Pacific Association of Tax Administration – w skrócie PATA). Organizacje wyspecjalizowane można podzielić na:
 - gospodarcze (np. Światowa Organizacja Handlu),
 - kulturalne (np. Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury – w skrócie UNESCO),
 - zajmujące się sferą socjalną (np. Światowa Organizacja Zdrowia – w skrócie WHO),
 - techniczne (np. Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego),
 - organizacje polityczno-wojskowe (np. Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego – w skrócie NATO).

Możemy także podzielić organizacje międzynarodowe ze względu na **stopień ich władzy nad państwami członkowskimi**:

- **tradycyjne** (klasyczne) – nie posiadają kompetencji do podejmowania decyzji obowiązujących bezpośrednio na terytorium państw członkowskich (np. ONZ),
- **ponadpaństwowe** (ponadnarodowe) – posiadające część praw suwerennych państw członkowskich (np. Unia Europejska).

Inna klasyfikacja organizacji międzynarodowych dotyczy **celów i skutków ich działań**:

- **koordynujące** – ich celem jest intensywna współpraca międzypaństwowa w danej dziedzinie (np. Światowa Organizacja Turystyki),
- **integrujące** – nie opierają się na tradycyjnej współpracy międzypaństwowej; swoim działaniem prowadzą do przemian strukturalnych w systemie prawnym i ekonomicznym państw członkowskich poprzez wprowadzanie zunifikowanych rozwiązań, budowanie wspólnej przestrzeni prawnej i wspólnego organizmu gospodarczego, obejmującego zrzeszone państwa (np. Unia Europejska).

Słownik

integracja międzynarodowa

stan lub proces łączenia się, scalania; zacieśnianie współpracy międzynarodowej

międzynarodowa organizacja rządowa

organizacja międzynarodowa powoływana umową międzynarodową w celu realizacji celów statutowych; podstawy prawne jej funkcjonowania stanowi prawo międzynarodowe

międzynarodowa organizacja pozarządowa

organizacja międzynarodowa, której zasady funkcjonowania nie są regulowane przez prawo międzynarodowe, lecz przez prawo państwa, w którym została ona zarejestrowana; nie posiada podmiotowości prawnomiędzynarodowej; posiada dużą siłę oddziaływania na swoje otoczenie, zarówno jako członek społecznego dialogu, jak i grupa lobbingowa działająca na rzecz popieranej przez siebie sprawy; jedną z najliczniejszych grup międzynarodowych organizacji pozarządowych stanowią organizacje humanitarne, pacyfistyczne i kulturalne

organizacja międzynarodowa

zrzeszenie co najmniej trzech podmiotów utworzone dla realizacji wspólnego celu mającego charakter międzynarodowy lub realizowany poprzez działalność międzynarodową; podstawą funkcjonowania takiego podmiotu jest umowa założycielska (statut), która określa jego cele i zadania, prawa oraz obowiązki członków, strukturę organizacji (poszczególne organy oraz ich kompetencje) i siedzibę

Film edukacyjny

Zapoznaj się z filmem i wykonaj polecenia.

Polecenie 1

Odpowiedz na poniższe pytania:

1. Jakie są główne cele Organizacji Narodów Zjednoczonych?
2. Jakie są główne organy ONZ?
3. Jakie są przykłady organizacji wyspecjalizowanych ONZ?
4. Jakie były najważniejsze osiągnięcia i porażki ONZ w XX wieku?

Polecenie 2

Napisz, jakich aspektów dotyczy krytyka Rady Bezpieczeństwa ONZ.

Trwa wczytywanie danych..

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D143ZikLQ>

Film pt: "ONZ największa organizacja międzynarodowa"

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film nawiązujący do treści materiału - dotyczy ONZ.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Zaznacz tę organizację, która wedle prawa międzynarodowego jest organizacją międzynarodową:

- Unia Europejska.
- ASEAN.
- Wspólnota Andyjska.
- APEC.

Ćwiczenie 2

Zaznacz organizację, w ramach której państwa członkowskie osiągnęły stopień integracji na poziomie unii celnej:

- Euroazjatycka Unia Gospodarcza.
- Wspólnota Słowacka.
- ASEAN.
- APEC.

Ćwiczenie 3

Zaznacz organizację, w ramach których państwa członkowskie osiągnęły stopień integracji na poziomie wspólnego rynku:

- Unia Europejska
- Mesoric
- NAFTA
- OECD

Ćwiczenie 4

Pogrupuj organizacje międzynarodowe na podstawie charakteru ich składu członkowskiego.

Greenpeace, WNP, OPEC, Szanghajską Organizacją Współpracy, Unia Afrykańska, Międzynarodowy Czerwony Krzyż, Światowa Organizacja Handlu, Lekarze bez Granic, La Strada

<p>Organizacje rządowe</p>	
<p>Organizacje pozarządowe Amnesty International</p>	

Ćwiczenie 5

Dopasuj organizację do dominującej w jej ramach formy współpracy (integracji).

Greenpeace, UNESCO, EFTA, Amnesty International, NATO, UNHCR

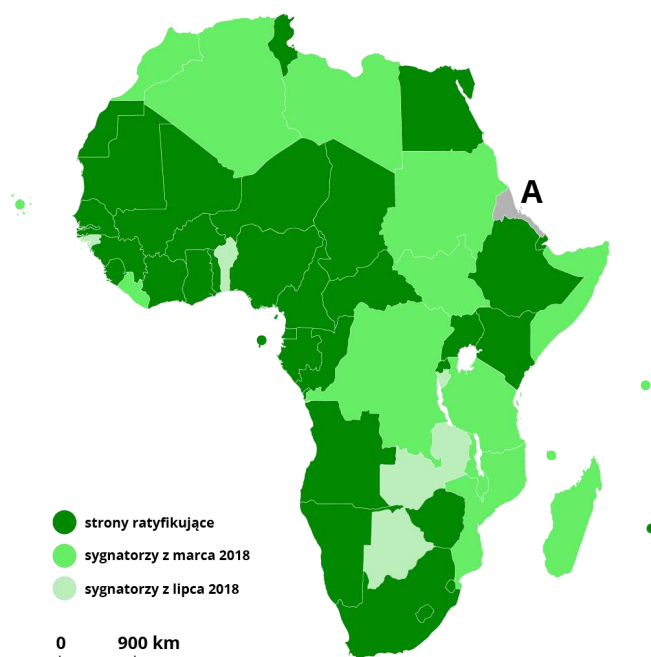
Współpraca militarna	
Współpraca gospodarcza	
Współpraca społeczna	
Współpraca ekologiczna	
Współpraca kulturowa	
Współpraca humanitarna	

Ćwiczenie 6

1 stycznia 2021 r. rozpoczęła funkcjonowanie Afrykańska Kontynentalna Strefa Wolnego Handlu (AfCFTA). Na podstawie poniższego tekstu oraz mapy wypełnij następujące podpunkty:

1. Podaj nazwę organizacji międzynarodowej, która zainicjowała powstanie AfCFTA.
2. Podaj nazwę jedyne państwa afrykańskiego, które do 1 stycznia 2021 r. nie podpisało umowy o AfCFTA (oznaczenie literowe na mapie A).
3. Wskaż główny cel i narzędzie pogłębiania integracji gospodarczej w ramach strefy wolnego handlu.
4. Wymień główne bariery integracji gospodarczej państw Afryki.

Państwa ratyfikujące AfCFTA, stan na 8 lutego 2021 roku.

Źródło: By Themightyquill, Curiouskiwicat - Own work, CC BY-SA 4.0, <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>, dostępny w internecie: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=67754495>.

” Na czym ma polegać panafrkańska strefa wolnego handlu?

Podczas szczytu w Kigali przedstawiciele 44 państw (na 55 tworzących Unię Afrykańską, UA) dali polityczną zgodę na uruchomienie w końcu 2018 r. strefy wolnego handlu. Docelowo

miałyby objąć wszystkie kraje Afryki. Strefa zakłada swobodny przepływ towarów – strony zlikwidują 90% barier taryfowych – i usług. Ma to zwiększyć wewnątrzafrykańską wymianę handlową nawet o połowę. Dziś handel w obrębie kontynentu stanowi zaledwie ok. 10% obrotów państw afrykańskich. Zniechęcają do niego: słabość infrastruktury, schematy produkcji (głównie produkty nieprzetworzone i surowce na eksport), protekcjonizm i utrudnienia prawne. Pokonanie tych ograniczeń będzie niezbędne, aby doprowadzić do szybszego wzrostu gospodarczego w skali całego kontynentu.

Czy powołanie strefy wolnego handlu w Afryce to przełom?

Umowa o afrykańskiej kontynentalnej strefie wolnego handlu (AKSWH) stanowi największe na świecie od lat 90. XX w. nowe porozumienie liberalizujące handel. Choć jego pomysłodawców zainspirowały doświadczenia UE, jest inicjatywą Unii Afrykańskiej. O ile dotąd integracja ekonomiczna odbywała się w mniejszych, czasem nakładających się na siebie blokach regionalnych (np. Wspólnocie Wschodnioafrykańskiej), o tyle ustalenia z Kigali po raz pierwszy podnoszą ją na poziom całego kontynentu. Pozwoli to uporządkować regulacje i otworzyć kolejne etapy integracji (...).

Jakie problemy mogą utrudnić wdrożenie inicjatywy i dalszą integrację gospodarczą?

Neoliberalna filozofia integracji stawia w uprzywilejowanej pozycji państwa silniejsze i zindustrializowane wobec słabszych, mniej rozwiniętych. (...) Państwom zależeć będzie na utrzymaniu wyjątków w obrocie towarami, szczególnie wrażliwymi. Trudności w postępach integracji na poziomie regionów zwielokrotnią się w skali kontynentu.

Jej impet będzie zależał też od osobowości i celów rotacyjnego przewodniczącego UA. Paul Kagame, obecny prezydent Rwandy, posuwa integrację naprzód, ale kolejni mogą być hamulcowymi. Każę to z ostrożnością podchodzić do perspektyw ostatecznego powodzenia inicjatywy w obecnym kształcie.

Czerep J., *Utworzenie panafrkańskiej strefy wolnego handlu*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, [online], dostępny w internecie:

https://www.pism.pl/publikacje/Utworzenie_panafrkanskiej_strefy_wolnego_handlu [Dostęp: 10.01.2021]

Ćwiczenie 7

Obecnie jedynym przykładem unii gospodarczej na świecie jest Unia Gospodarcza i Walutowa w ramach Unii Europejskiej. Uargumentuj, że Polska należy do Unii Gospodarczej i Walutowej w ramach Unii Europejskiej, ale nie uczestniczy w każdym jego aspekcie.

Ćwiczenie 8

Wypisz trzy pozytywne i trzy negatywne skutki dla państwa rozwijającego się, które przystąpiło do Światowej Organizacji Handlu.

Dla nauczyciela

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora: Maciej Kałaska

Przedmiot: geografia

Temat zajęć: Cele i znaczenie integracji międzynarodowej w skali globalnej i regionalnej

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum/technikum, zakres rozszerzony, klasa II

PODSTAWA PROGRAMOWA

VII. Współpraca i konflikty: sieć powiązań postkolonialnych, organizacje współpracy politycznej, społecznej i gospodarczej, przyczyny i skutki konfliktów zbrojnych.

Uczeń:

2) wyjaśnia rolę ważniejszych międzynarodowych organizacji w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym różnych regionów świata, w tym znaczenie Unii Europejskiej w przemianach społeczno-gospodarczych państw zintegrowanych.

Kształtowane kompetencje kluczowe

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.

Cele operacyjne

Uczeń:

- definiuje, czym jest integracja międzynarodowa oraz jakie są jej płaszczyzny oraz cele;
- wymienia stopnie integracji gospodarczej;
- wymienia i charakteryzuje ważne organizacje międzynarodowe;
- wyjaśnia rolę i ocenia działalność ważnych organizacji międzynarodowych.

Strategie: odwrócona

Metody nauczania: pogadanka, praca z e-materiałem

Formy zajęć: praca indywidualna, praca w parach, praca wszystkich uczniów w klasie

Środki dydaktyczne: e-materiał, komputer, projektor multimedialny (lub/i tablety z dostępem do internetu)

PRZEBIEG LEKCJI

Kilka lekcji wcześniej nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie sekcji „Przeczytaj” niniejszego e-materiału.

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne (powitanie, sprawdzenie stanu klasy, sprawdzenie obecności).
2. Sprawdzenie ewentualnego zadania domowego.
3. Nauczyciel pyta uczniów o to, czy mieli kontakt z międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi. Jeśli tak, to z jakimi i na czym ów kontakt polegał?
4. Przedstawienie celów lekcji.

Faza realizacyjna

1. Część lekcji poświęcona pierwszemu i drugiemu celowi lekcji. Nauczyciel rozpoczyna pogadankę na temat ogólnych wiadomości o integracji międzynarodowej. Uczniowie bazują na wiedzy zdobytej z sekcji „Przeczytaj” niniejszego e-materiału. Na plenum wszyscy razem odpowiadają na następujące pytania: Jakie znaczenie ma integracja międzynarodowa?, W jakim celu kraje do niej dążą?, Jakie są płaszczyzny (obszary) integracji?, Jakie są stopnie integracji gospodarczej?. Pytania nie są podawane jednocześnie, po wysłuchaniu i omówieniu wcześniejszego pada kolejne. W razie potrzeby wyświetlane są definicje ze „Słownika”.
2. Uczniowie koncentrują się na realizacji trzeciego i czwartego celu lekcji. Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę organizacji międzynarodowych. Uczniowie podają poznane z sekcji „Przeczytaj” nazwy organizacji. Nazwy te wypisywane są w zeszytcie przedmiotowym; lista przykładów może być rozszerzona przez nauczyciela. Następnie uczniowie w parach klasyfikują wypisane organizacje, zgodnie z podejściem zaproponowanym w „Klasyfikacjach organizacji międzynarodowych” z sekcji „Przeczytaj”. Aby zrealizować to ćwiczenie, muszą korzystać z internetu. Nauczyciel prosi ich również, żeby zwracali uwagę na cele (zadania) tych organizacji. Na bieżąco śledzi pracę uczniów.
3. Uczniowie kontynuują realizację trzeciego i czwartego celu lekcji. Tym razem omawiana jest szczegółowo jedna organizacja międzynarodowa – studium przypadku dotyczy Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wybrany przez nauczyciela uczeń czyta polecenia do filmu edukacyjnego. Wszyscy odsłuchują całe nagranie i po kilku minutach podają odpowiedzi (zadanie realizowane indywidualnie). Chętni odczytują wynik swojej pracy. Odpowiedzi są komentowane przez nauczyciela.
4. Uczniowie rozwiązują kolejno wszystkie ćwiczenia interaktywne, uporządkowane według poziomu trudności (ćwiczenia 1-5 – indywidualnie, a ćwiczenia 6-8 – wspólnie w całej klasie).

Faza podsumowująca

1. Podsumowanie i utrwalenie nowej wiedzy poprzez zadawanie pytań.
2. Ocenianie najaktywniejszych uczniów.
3. Przypomnienie celów zajęć, pożegnanie i zaproszenie na kolejną lekcję.

Praca domowa

1. Dla wszystkich (do wykonania w parach): poster na temat pozytywnych i negatywnych skutki integracji europejskiej dla Polski.
2. Dla chętnych: rozprawka na temat: „Którą międzynarodową organizację pozarządową darzę największym zaufaniem? Uzasadnij odpowiedź”.

Uwagi: W tym e-materiale temat Unii Europejskiej – zwłaszcza w kontekście jej znaczenia w przemianach społeczno-gospodarczych państw zintegrowanych – został bardzo pobieżnie zrealizowany. W tym celu zaleca się wykorzystanie innych e-materiałów, np. [*Problemy Unii Europejskiej*](#).

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania danego multimedium

Film edukacyjny można wykorzystać do samodzielnego pogłębiania wiedzy przez ucznia.

Można go również wykorzystać na innych lekcjach, dotyczących zagadnień związanych z integracją międzynarodową.